

YKSITYISTEIDEN AVUSTAMINEN VAALASSA

1. LÄHTÖKOHDAT

Yksityistielain kokonaisuudistus astui voimaan 1.1.2019. Laki muuttaa merkittävästi nykyisiä käytäntöjä niin tiekunnissa kuin myös kunnissa. Keskeisimmät muutokset kuntien osalta ovat tielautakuntien lakkaaminen sekä kirjaukset kuntien yksityisteille myöntämien avustusten edellytyksiin.

Kunta voi edelleen avustaa yksityisteitä. Uuden yksityistielain perusteella avustaa voidaan vain sellaisia teitä, joihin asioiden hoitamiseksi on perustettu tiekunta. Tämän lisäksi tiekunnan yhteystietojen tulee olla ajan tasalla maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä, sekä tien tietojen valtakunnallisessa katu- ja tieverkon tietojärjestelmässä. Asia on kirjattu lakiin muotoon ”Edellytyksenä avustamisen myöntämiselle on” mikä tuo ehtojen täyttymisen osalta valvontavastuuta avustuksen myöntäjälle. Ehdot koskevat sekä rahalla että työllä avustamista kuin myös subventoitua työsuoritetta. Yllä mainitut avustamisen edellytykset koskevat myös valtion myöntämiä avustuksia.

Yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle tuli merkittäviä muutoksia. Uuden lain mukaan suostumuksen sijoittamiseen antaa tiekunta, eikä kiinteistön omistajan suostumusta tällöin enää tarvita. Menettelytavat johtojen ja laitteiden sijoittamiseksi tiealueelle on kirjattu lakiin yksityiskohtaisesti ja niiden noudattaminen edellyttää, että tiekunta on laillisessa tilassa sekä toimintakykyinen.

2. YKSITYISTEIDEN NYKYTILA

Vaalan kunta järjesti vuonna 2018-2019 hankkeen, jolla mahdollistettiin tiekuntien perustaminen kunnan tielautakunnan toimituksessa, tieosakkaiden niin halutessa. Tällä pyrittiin turvaamaan mahdollisimman monen, vakituista asumista palvelevan yksityistien avustuskelpoisuus.

Vaalan kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Avustaessaan yksityisteitä kunnan tulee kuitenkin ottaa huomioon uuden yksityistielain vaatimukset avustuksen myöntämiselle, avustamisen tasapuolisuus, sopimussopimuksen oikeustila, tiekunnan tahtotila (päättös avustuksen vastaanottamisesta), sopimusten ehdot ja niiden toteutuminen, sopimusten lainmukaisuus sekä tiekuntien lainmukainen toiminta.

3. KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto päättää avustamisen pääperiaatteista sekä siitä, minkä lain säädöksiin yksityisteiden avustaminen Vaalan kunnassa perustuu. Yksityisteiden avustamiseen käytettävissä oleva määräraha vahvistetaan vuosittain kunnan talousarviossa. Valtuustotasolla päätetään mm.

- lainsäädäntö mihin avustaminen perustuu
- sovellettavasta lainsäädännöstä johtuvat välttämättömät vaatimukset
- avustettavat tienpidon osat (kunnossapito, parantaminen)

- avustusmuodot (työllä avustaminen, rahalla avustaminen)
- avustuksen myöntämisen edellytykset

4. ELINVOIMALAUTAKUNTA

Elinvoimalautakunta vahvistaa avustamisedot ja päättää tarvittaessa niiden muuttamisesta, kunnanvaltuuston päätösten määrittelemissä rajoissa. Elinvoimalautakunta jakaa vahvistetussa talousarviossa yksityisteiden avustamiseen myönnetty määrärahat, avustusta hakeneiden kesken. Elinvoimalautakunta päättää mm.

Kunnossapitoavustus

- avustusten hakemisen määraajoista
- avustuskauden pituudesta (=kunnossapidon urakkasopimusten pituus)
- avustuksen hakemisen tavasta (vai meneekö nämä viranhaltijalle)
- avustushakemuksen sisällöstä
- avustuksena annettavien kunnossapitotöiden työlajeista ja avustuksen saajalta edellytettävistä toimenpiteistä
- avustuksensaajalta perittävän omavastuuosuuden suuruudesta
- avustuksensaajat

Parantamisavustus

- avustusten hakemisen määraajoista
- avustuksen hakemisen tavasta
- avustushakemuksen sisällöstä
- avustuksen suuruudesta
- avustuksensaajat

5. VIRANHALTIJA

Viranhaltija valmistelee elinvoimalautakunnan ratkaistavaksi tuotavat avustusasiat sekä toimeenpanee lautakunnan päätökset.

Viranhaltijan tehtäviin kuuluu mm.

Kunnossapitoavustus

- avustusjärjestelmästä ja avustuksen hakemisesta tiedottaminen
- avustuksen hakijoiden neuvonta ja tarvittaessa kouluttaminen
- avustushakemusten vastaanotto
- avustushakemusten ja liitteiden tarkastaminen
- hakijan kelpoisuuden tarkastaminen
- avustuskelpoisen tienosan määrittäminen
- tietojen vienti avustuksen seurantajärjestelmään
- avustuspäätöksen valmistelu lautakuntaan
- avustuspäätöksen lähettäminen avustuksensaajille
- omavastuuosuuksien laskutustietojen kokoaminen
- ilmoituslomakkeen vastaanotto ja muutosten kirjaaminen

Parantamisavustus

- avustusjärjestelmästä ja avustuksen hakemisesta tiedottaminen
- avustuksen hakijoiden neuvonta ja tarvittaessa kouluttaminen
- avustushakemusten vastaanotto
- avustushakemusten ja liitteiden tarkastaminen
- hakijan kelpoisuuden tarkastaminen
- avustuskelpoisen tienosan määrittäminen
- avustuspäätöksen valmistelu lautakuntaan
- avustuspäätöksen lähettäminen avustuksensaajille
- avustuksen maksatuskelpoisuuden tarkastaminen
- avustuksen maksaminen